

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Garncarz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2019 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa Z. S.

przeciwko (...) we W.

o odprawę emerytalną

- I. zasądza od strony pozwanej (...) we W. na rzecz powoda Z. S. kwotę 17.413,50 zł brutto (siedemnaście tysięcy czterysta trzysta złotych 50/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28.12.2018 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej;
- II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.213,97 zł;
- IV. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Powód Z. S. w pozwie wniesionym w dniu 08.03.2019 r. (data stempla pocztowego), domagał się zasądzenia od strony pozwanej – (...) we W. kwoty 17.413,50 zł, tytułem odprawy emerytalnej, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28.12.2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu podał, że w okresie od 1 marca 2000 r. do 28 lutego 2018 r. był zatrudniony u poprzednika prawnego strony pozwanej tj. w Jednostce Wojskowej 3030, a następnie u strony pozwanej. Wskazał dalej, że przed podjęciem zatrudnienia był żołnierzem, a następnie zawodowym żołnierzem pełniącym służbę przez okres od 22.10.1965 r. do 24.02.1989 r. jak również, że nabył prawo do emerytury i dalej, że łącznie z okresem służby wojskowej przepracował 42 lata. Podał, że pismem z dnia 10.12.2018 r. wystąpił do pozwanej o wypłatę odprawy emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę jednak pozwana nie wypłaciła mu odprawy.

Wskazując na powyższe okoliczności oraz na treść art. 92¹ § 1 k.p. oraz art. 48 ust. 1 i 3 w zw. z art. 37 ust. 3 i 4 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Strefy Budżetowej powód zarzucił, że spełnił wszystkie przesłanki otrzymania odprawy emerytalnej.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania wskazała, iż powództwo jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Podała, iż przesłanką nabycia prawa do wskazanego świadczenia jest zaprzestanie pracy z powodu przejścia pracownika na emeryturę, co nie zostało spełnione

w przypadku powoda. Powołując się dalej na orzecznictwo Sądu Najwyższego strona pozwana zarzuciła, iż skoro powód w dacie rozwiązania z nim umowy o pracę nie spełniał warunków do nabycia prawa do emerytury to żądanie zasądzenia na jego rzecz odprawy emerytalnej nie zasługuje na uwzględnienie. Podała, iż powód nie wykazał zaistnienia żadnej z przesłanek przyznania odprawy emerytalnej poza rozwiązaniem stosunku pracy.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Powód Z. S. pełnił służbę wojskową w okresie od 22 października 1965 r. do dnia 13 marca 1970 r. oraz zawodową służbę wojskową w okresie od 14 marca 1970 r. do 24 lutego 1989 r.

Powód otrzymuje emeryturę wojskową.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto:

- decyzja o przyznaniu świadczenia emerytalno-rentowego, k. 10

- zaświadczenie k. 11

W okresie od dnia 1 marca 2000 r. do dnia 31 grudnia 2007 r. powód był zatrudniony w Jednostce Wojskowej 3030, a następnie (w związku z przejściem na podstawie art. 23¹ k.p.) tj. w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 28 lutego 2018 r. u strony pozwanej, na podstawie umowy o pracę, na stanowisku blacharza a następnie robotnika magazynowego, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Umowa o pracę została rozwiązana z dniem 28 lutego 2018 r., za wypowiedzeniem przez pracodawcę z uwagi na zmiany organizacyjne u strony pozwanej.

Dowód: akta osobowe powoda

Po rozwiązaniu umowy o pracę ze stroną pozwaną powód nie podjął kolejnego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę i pobiera emeryturę wojskową.

Powodowi nigdy nie została wypłacona odprawa emerytalna.

Dowód: - decyzja o przyznaniu świadczenia emerytalno-rentowego, k. 10

- pismo ZUS k. 72

- przesłuchanie powoda k. 78 (płyta CD)

Pismem z dnia 10 grudnia 2018 r. powód zwrócił się do strony pozwanej o wypłacenie mu odprawy emerytalnej zgodnie z art. 92¹ § 1 k.p. i art. 48 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej.

Dowód: - pismo powoda k. 12

Zgodnie z obowiązującym u strony pozwanej Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej (zwany dalej: (...)) pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia – po co najmniej 35 latach pracy. (art. 48 ust. 1 pkt 6 (...))

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, przy czym przy ustalaniu okresu pracy, o którym mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio postanowienia art. 37 ust. 3 i 4 Układu. (art. 48 ust. 2 i ust. 3 (...)).

Stosownie natomiast do treści art. 37 ust. 3 i ust. 4 (...) do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia (ust. 3) a także okresy odbywania czynnej służby wojskowej, okresy odbywania służby w organach bezpieczeństwa publicznego, a także w Milicji Obywatelskiej i Służbie Więziennej oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze z wyłączeniem okresów nauki w szkołach, o których mowa w art. 155 § 1 k.p. (ust. 4)

Jednocześnie zgodnie z art. 48 ust. 4 (...) pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Dowód: - Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek

Organizacyjnych Sfery Budżetowej

Średnie jednomiesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 3.213,97 zł brutto.

Dowód: - zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia powoda, k. 28

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 17.413,50 zł, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem odprawy emerytalnej.

Strona pozwana domagała się oddalenia powództwa.

Uwzględniając powyższe okoliczności i stanowiska stron postępowania rzeczą Sądu było ustalenie czy powodowi przysługuje prawo do odprawy emerytalnej – jak podnosił powód, czy też nie – jak zarzucała strona pozwana.

Ustalając stan faktyczny w sprawie – który w części był niesporny pomiędzy stronami co do okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy - Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym zwłaszcza na dokumentacji akt osobowych powoda, a także na Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, pisma z ZUS, oraz zaświadczeniu o wysokości wynagrodzenia powoda złożonym przez stronę pozwaną albowiem żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich prawdziwości i autentyczności.

Zgodnie z przepisem art. 92¹ § 1 k.p. pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna

w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, przy czym – stosownie do treści art. 92¹ § 2 k.p. – pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Powyższy przepis zawiera ogólną regulację ustanawiającą prawo pracownika do odprawy emerytalnej, w której zawarte zostały minimalne uprawnienia pracownika z tytułu rozwiązania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, które to uprawnienia w układach zbiorowych pracy i regulaminach wynagradzania mogą być – co oczywiste – ukształtowane w sposób korzystniejszy dla pracownika.

W sytuacji powoda taka zaś regulacja zawarta została w treści art. 48 ust. 1 pkt 6 (...), zgodnie z którym pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia – po co najmniej 35 latach pracy.

Co przy tym istotne w niniejszej sprawie treść w/w regulacji (...) stanowi, w zakresie ustanowienia (wyznaczenia) przesłanek warunkujących nabycie prawa do odprawy emerytalnej powołanie regulacji kodeksowej zawartej w art. 92¹ k.p.

Na tle regulacji powołanych przepisów nie budzi zaś wątpliwości, iż przesłanką nabycia przez pracownika prawa do odprawy emerytalnej jest: - spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do emerytury, - przejście na emeryturę, - rozwiązanie stosunku pracy z pracodawcą, - istnienie związku przyczynowego między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę.

Jak przy tym wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11.10.2007 r. w sprawie III PK 40/07 (LEX nr 338805) użyte w art. 92¹ § 1 k.p. sformułowanie „przejście na emeryturę” oznacza zamianę statusu pracownika lub pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta, w związku z czym przewidziana w tym przepisie odprawa emerytalna przysługuje pracownikowi, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z tak rozumianym przejściem pracownika na emeryturę, choćby ją wcześniej pobierał, chyba że już wcześniej skorzystał z uprawnienia do tej odprawy.

W niniejszej sprawie, jak wynika z przeprowadzonych ustaleń faktycznych, powód uzyskał emeryturę wojskową, przy czym do dnia 28.02.2018 r. kontynuował zatrudnienie u strony pozwanej.

Po rozwiązaniu z powodem umowy o pracę – za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę - powód zakończył z dniem 28.02.2018 r. zatrudnienie u strony pozwanej zmieniając tym samym status pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta.

Tak rozumiana zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta była natomiast konsekwencją rozwiązania z powodem umowy o pracę.

Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że pobieranie przez powoda emerytury jeszcze przed rozwiązaniem umowy o pracę ze stroną pozwaną nie pozbawiało go prawa do odprawy emerytalnej. Prawo do odprawy emerytalnej może bowiem nabyć także pracownik, który skorzystał z uprawnień emerytalnych lub rentowych, a następnie podjął zatrudnienie i ponownie przestał pracować, aby korzystać z uprawnień emerytalnych lub rentowych.

Co równie istotne w niniejszej sprawie ani treść regulacji art. 92¹ k.p., ani treść regulacji art. 48 ust. 1 pkt 6 (...) nie stanowi, iż uprawnienie do odprawy emerytalnej jest związane wyłącznie z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co potwierdził również Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 09.12.2015r. w sprawie

I PK 1/15, w którym podał on, iż „Rozważany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 KP w brzmieniu obowiązującym przed 1 czerwca 2004 r.,

a zaprezentowana wykładnia prowadziłaby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę co prawda przewidzianą w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.), jednak przysługującą

z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych (art. 29 ust. 1 i art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych; t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 965 ze zm.), jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to

ostatnie świadczenie jako korzystniejsze (por. w tym zakresie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13,

i powołane w nim orzecznictwo). Trafnie również skarżący podnosi, że w wyroku z dnia 11 października 2007 r., II PK 40/07 Sąd Najwyższy przyjął, iż pobieranie emerytury policyjnej w trakcie wykonywania pracy w ramach stosunku pracy i powrót po ustaniu tego stosunku do statusu „emeryta policyjnego” nie pozbawia pracownika prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w art. 92¹ § 1 KP.”

Brak również, w ocenie Sądu, podstaw do uznania, aby wypłacana żołnierzom w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej na podstawie przepisu art. 84 ustawy z dnia 30.06.1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych, w brzmieniu obowiązującym w dniu zwolnienia powoda ze służby wojskowej, odprawa pieniężna wykluczała uprawnienie powoda do odprawy emerytalnej.

Należy bowiem wyraźnie podkreślić, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem zaś odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z dnia 30.06.1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych, nie stanowi świadczenia ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. – a w niniejszej sprawie, wobec powoda, także w treści art. 48 ust. 1 pkt 6 (...). W konsekwencji powyższego przyjąć należy, iż wypłata odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika. Należy mieć bowiem na uwadze, że funkcja tzw. odprawy wojskowej jest inna niż odprawy emerytalnej. Odprawa wojskowa, na podstawie w/w przepisów, przysługiwała bowiem żołnierzowi niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby natomiast odprawa emerytalna stanowi gratyfikację za utratę zatrudnienia w związku z przejściem na emeryturę. Powyższe potwierdził zresztą Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego już powyżej wyroku z dnia 09.12.2015r. wskazując, że: „(...) nie można podzielić poglądu (...), że przejście przez żołnierza na emeryturę wojskową po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej nadawało odprawie przewidzianej

w art. 17 ustawy o uposażeniu żołnierzy charakter odprawy emerytalnej. Z przepisu tego, odczytywanego w powiązaniu z art. 75-79 i art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jasno wynika, że odprawa ta przysługiwała niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby (mogła być również przyznana w obniżonej wysokości w przypadku zwolnienia ze służby wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) - art. 17 ust. 6 zdanie drugie ustawy o uposażeniu żołnierzy), a jej wysokość uzależniona była przede wszystkim od długości okresu służby (wysługi). Świadczenie to miało zatem charakter gratyfikacji za odbytą służbę, a nie rekompensaty za utratę zatrudnienia wykonywanego w ramach stosunku służby w związku z nabyciem uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego. Trudno również przyjąć, że przedmiotowa odprawa zmieniała swój charakter i funkcję w zależności od tego, czy po zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierz zawodowy nabywał uprawnienia emerytalne i z nich korzystał.”

W rezultacie powyższego oraz wobec faktu, że uprzednio powodowi nie była wypłacona odprawa emerytalna, strona pozwana obowiązana była wypłacić powodowi należną odprawę emerytalną.

Świadczenie to powinno być przy tym wypłacone powodowi najpóźniej w ostatnim dniu zatrudnienia powoda, tj. w dniu 28.12.2018 r.

Jednocześnie wobec treści regulacji art. 48 ust. 1 pkt 6 (...) oraz przy uwzględnieniu stażu pracy powoda (co było niesporne, a także wynikało wprost z akt osobowych powoda) powodowi przysługiwała jednorazowa odprawa emerytalna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia tj. odprawa w wysokości 19.283,82 zł brutto (6 x 3.213,97 zł).

Powód wnosił o kwotę niższą, tj. o kwotę stanowiącą 6-krotność kwoty 2902,25 zł. Powód wnosił również o zasądzenie odsetek ustawowych od daty późniejszej niż od dnia następnego po ustaniu stosunku pracy tj. od dnia 28 grudnia 2018 r.

W związku z powyższym, nie orzekając ponad żądanie, Sąd zasądził jedynie kwotę 17.413,50 zł.

Orzeczenie o odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd oparł na treści art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p. uwzględniając w tym zakresie okoliczność, że do rozwiązania z powodem umowy o pracę wprawdzie doszło z dniem 28.02.2018 r., lecz skoro powód żądał odsetek dopiero od dnia 28 grudnia 2018 r. w związku z czym z tym należało orzec odsetki od dnia 28 grudnia 2018 r.

Orzeczenie o kosztach procesu zawarte w punkcie II wyroku Sąd oparł na treści art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione koszty procesu, uwzględniając dalej fakt, że na koszty poniesione przez powoda złożyło się wynagrodzenie jego pełnomocnika procesowego w stawce 2.700 zł ustalonej zgodnie z przepisem § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., który wskazuje, że również w stosunku do pozwanego będącego jednostką organizacyjną Skarbu Państwa obligatoryjne jest nadanie tego rygoru w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika (w sprawach pracowniczych nie stosuje się bowiem art. 335 § 2 k.p.c.); punkt III wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, zawarte w punkcie IV wyroku, znajduje oparcie w art. 108 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. i art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W toku postępowania powód był zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy. Żądanie pozwu podlegało uwzględnieniu w przeważającej części co winno uzasadniać obciążenie kosztami postępowania strony pozwanej. Strona pozwana jest jednak objęta ustawowym zwolnieniem od opłat sądowych (art. 94 u.k.s.c.) zaś z dyspozycji art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, iż nie istnieją podstawy do obciążenia kosztami strony, zwolnionej od kosztów postępowania, która proces przegrała.